MAATALOUS

Neonikotinoidien ongelmat on tiedetty pitkään. Nyt pitäisi saada todella vauhtia korvaavien menetelmien kehitykseen. **VILJA-ASIAMIES MAX SCHULMAN, MTK**

Farmari-näyttelyä haetaan Joensuuhun

Vuoden 2015 valtakunnallista Farmari-maatalousnäyttelyä haetaan Joensuuhun, päätti Proagria Pohjois-Karjala.

Viime vuosina näyttely on kerännyt 70 000–90 000 kävijää ja noin 500 näytteilleasettajaa.

Itä-Suomi on vuonna 2015 näyttelyn järjestämisvuorossa. Pohjois-Karjalassa maatalousnäyttely on ollut viimeksi 15 vuotta sitten. **MT**

Farmari.

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Lumi tappoi 43 000 lammasta Pohjois-Irlannissa

Pohjois-Irlannissa maaliskuun lopulla riehunut lumimyrsky tappoi vähintään 43 000 lammasta ja vuohta, alueen maatalousviranomaiset kertovat maanantaina julkaisemassaan alustavassa laskelmassa.

Valtavat lumikinokset peittivät ja saartoivat lammaslaumat juuri karitsointiaikaan.

Lisäksi lumi tappoi 1 159 nautaa.

Luvut eivät vielä ole lopullisia.

Pohjois-Irlannin maatalousministeri **Michelle O'Neill** on luvannut, että kuolleiden eläinten keräämis- ja hävityskulut korvataan viljelijöille. Viljelijät pitävät luvattuja korvauksia riittämättöminä.

EU kieltää rypsin ja rapsin peittausaineet joulukuun alusta

Kaksivuotista myynti- ja käyttökieltoa perustellaan mehiläisten suojelulla. Kielto johtanee öljykasvien tuonnin kasvuun maista, joissa aineet edelleen sallitaan.

BRYSSEL (MT)
Neonikotinoideja sisältävien torjunta-aineiden myynti ja käyttö kielletään EU:ssa joulukuun alusta lähtien.

EU-komissio päätti mehiläiskuolemiin liitettyjen aineiden kiellosta maanantaina sen jälkeen, kun jäsenmaat eivät päässeet asiasta yksimielisyyteen. Kielto on kaksivuotinen, ja sen jatkosta päätetään lisätutkimusten jälkeen.

Yhteensä 15 jäsenmaata äänesti kiellon puolesta ja 8 vastaan. Kumpikaan kanta ei kuitenkaan saanut taakseen vaadittua määräenemmistöä. Suomi äänesti tyhjää yhdessä Irlannin, Kreikan ja Liettuan kanssa.

Terveyskomissaari **Tonio Borg** perusteli päätöstä EU:n elintarviketurvallisuusviraston Efsan tutkimuksilla, joiden mukaan muun muassa öljykasvien peittaukseen käytettävät aineet muodostavat vakavan uhan mehiläisten terveydelle.

Politiikka painoi

"Päätös oli odotettu, koska asia on vahvasti politisoitunut. Olisin silti toivonut, että järki olisi voittanut", MTK:n vilja-asiamies **Max Schulman** valittaa.

Kiellon puolesta ovat kampanjoineet erityisesti mehiläishoitajat ja ympäristöjärjestöt. Kiellon vastustajia taas on tuottajajärjestöjen ohella vetänyt Britannian hallitus, jonka teettämän tutkimuksen mukaan aineista ei ole haittaa mehiläisille.

Schulmanin mukaan myös viljelijät kantavat huolta pölyttäjien hyvinvoinnista, mutta neonikotinoidien täyskielto on suhteettoman raju toimenpide, kun tutkimukset asiasta ovat vielä kesken.

"Viljelykäytännöillä ja varotoimenpiteillä mehiläisille aiheutuvaa riskiä voitaisiin vähentää."

Kiellon vaikutuksia viljelyyn ei vielä tiedetä, mutta pahimmassa tapauksessa Euroopan öljykasvituotanto voi vähentyä jopa kahdella kolmasosalla.

"Kyllä tämä viljelyhalukkuutta tulee vähentämään. Aika harva jaksaa kylvää rypsiä kolmeen kertaan, jos kirpat syövät kasvin jo maan alla."

Öljykasvien hintoihin nousupainetta

EU:n tuottajajärjestön Copan viljatyöryhmää vetävän Schulmanin mukaan viljelyn vähentyminen Euroopassa tarkoittaa öljykasvien ja valkuaisen tuonnin kasvua.

Tuonti voi lisääntyä esimerkiksi Ukrainasta ja Australiasta, joissa neonikotinoidien käyttö on edelleen sallittua. Pohjois-Amerikan tarjonta taas alkaa olla geenimuunneltua.

"Saa nähdä miten markkinat tähän reagoivat. Periaatteessa öljykasvien hinnan pitäisi nousta, jos viljelyn riskit lisääntyvät."

Syysrapsi ei ole yhtä herkkä kirppojen aiheuttamille tuhoille. Suomeen sopivia syyslajikkeita ei kuitenkaan ole juuri tarjolla.

Peittaamattoman rypsin ja rapsin viljely johtaa myös todennäköisesti siihen, että muita torjunta-aineita joudutaan käyttämään entistä enemmän.

Schulman heittääkin pallon kemianteollisuudelle ja kasvinjalostajille.

"Neonikotinoidien ongelmat on tiedetty pitkään. Nyt pitäisi saada todella vauhtia korvaavien menetelmien kehitykseen."

NIKLAS HOLMBERG

Öljynpuristamot odottavat uusia viljelymenetelmiä

Öljynpuristamot odottavat ja toivovat, että vuoden aikana löydetään uusia viljelymenetelmiä, joilla voitaisiin korvata neonikotinoidivalmisteiden käyttö.

Liiketoiminnan kehitysjohtaja **Pekka Heikkilä** Raisiosta toteaa kiellon olevan harmillinen asia, mutta hän katsoo, ettei vielä ole syytä lyödä hanskoja tiskiin.

"Oli pettymys, että kielto ulottui myös peittausaineisiin. Nyt on vuosi aikaa etsiä uusia viljelykeinoja."

Vielä on aikaa jäljellä tehdä tutkimusta ja kehitystoimia ennen kuin kielto tulee voimaan kevään 2014 kylvöille, toimitusjohtaja **Kaija Viljanen** Avena Nordic Grain Oy:stä toteaa.

"Tutkimuksia on käynnissä tänä kesänä ja tietoa saadaan lisää."

Jos uusia viljelymenetelmiä ei löydetä, öljykasvien viljelyvarmuus heikkenee. Viljanen toteaa, että sellaisessa tilanteessa viljelyhalukkuus vähenisi.

Heikkilä ei lähde arvioimaan, miten päätös vaikuttaa vuoden päästä viljelyaloihin ja sen kautta puristamoiden toimintaan.

Kotimaisen sadon hän sanoo olevan puristamoille tärkeä.

Kieltopäätös ei koske vielä alkavaa kasvukautta. Tänä keväänä rapsiä aiotaan viljellä ilahduttavan paljon, Heikkilä kertoo.

"Ja rypsille on hyvää kylvöaikaa vielä kuukauden päivät."

TUURE KIVIRANTA

Verkkokaupasta DeLaval-aitaustarvikkeet!

MAATALOUSALAN MONIPUOLISIN VERKKOKAUPPA

Tule tutustumaan laajaan valikoimaamme laadukkaita ja kestäviä DeLaval-aitaustarvikkeita.

Kuljetamme tilaukset aina automaattisesti suoraan kotiin asti!

Sähköpaimen DeLaval 30M

Kaikille eläimille soveltuva tehokas peruspaimen. Kuivattaa kevyen aluskasvillisuuden. Korkea ulostulojännite antaa varman iskun.

AL94300010

Tarjoushinta 199,-

DeLaval

Hinta voimassa vain Agrimarketin verkkokaupassa 31.5.2013 asti.

agrimarket.fi AGRI MARKET

Myöhästetty kylvö suojelee rypsiä kirpoilta

Pyretroidivalmisteet pysyvät sallittuina

Rypsin ja rapsin viljelyssä myöhästetyllä kylvöllä voi suojella kasvustoja tuhohyönteisiltä, sanoo maaseutuneuvoja **Esa Partanen** Pro Agria Etelä-Suomesta.

Vaikeutena on, että etenkin rapsi tulisi kylvää ensimmäisten kasvien joukossa, jotta se ehtisi valmistua.

Aikaisin kylvetyt kasvit ovat suurimmassa vaarassa, sillä hyönteiset valtaavat ensimmäisenä pintaan tulevat taimet.

Kun pelloilla on kasvustoja enemmän, yhteen lohkoon kohdistuu pienempi tuholaispaine, Partanen sanoo.

Teoreettisena mahdollisuutena Partanen pitää houkutuskasvien kylvämistä pienelle alueelle peltoa. Varsinaiset viljelykasvit saisivat olla rauhassa tuhohyönteisiltä.

Varmuutta menetelmän toimivuudesta ei kuitenkaan ole.

Kirppoja ja rapsikuoriaisia vastaan käytettävät pyretroidivalmisteet ovat jatkossakin sallittuja ruiskutuksissa, maatalousylitarkastaja **Tove Jern** maa- ja metsätalousministeriöstä kertoo.

Yhden aineen varassa

Partanen katsoo, että kasvinsuojeluaineiden valmistajilla on peiliin katsomisen paikka, kun rypsin ja rapsin peittausaineissa ollaan vain neonikotinoideja sisältävien valmisteiden varassa.

Hän uskoo kuitenkin teollisuuden kehittävän tulevaisuudessa uusia valmisteita rypsin ja rapsin kasvinsuojeluun. Ennen sitä hänen mielestään tulisi katsoa, löytyykö aiemmin käytöstä poistetuista valmisteista väliaikaista turvallista korvaajaa neonikotinoidivalmisteille.

Partanen arvioi öljykasvien viljelyaloihin päätöksen takia tulevan väliaikaisesti notkahduksen, mutta hän ei usko viljelyn kokonaan loppuvan.

TUURE KIVIRANTA

KIMMO HAIMI

Kirpat syövät reikiä lehtiin. Vioittuneet taimet ovat herkkiä kuivumiselle.

Syysöljykasvit talvehtineet suhteellisen hyvin

Tasainen mutta harva kasvusto tuottaa hyvän sadon

Syysöljykasvit ovat alustavien arvioiden mukaan talvehtineet tänä vuonna varsin hyvin.

"Jopa paremmin kuin syysviljat, joilla on ollut runsaasti ongelmia", toteaa Uudenmaan ruotsinkielisen tuottajaliiton Nylands Svenska Lantbruksställskapin (NSL) kasvinviljelyagronomi **Patrik Erlund**.

Erlund työskentelee NSL:n omistamalla Västankvarnin koetilalla, jossa viljellään syysöljykasvien lajikekokeita.

Harvaa kasvustoa ei kannata rikkoa

Monet viljelijät pääsevät arvioimaan lähipäivinä omien syysöljykasviensa talvehtimista. Erlundin mukaan tasaista kasvustoa ei kannata rikkoa, vaikka se olisi harva.

"Jos lohkolla on 15 elävää tainta neliömetrillä, pensominen kompensoi hyvin kasvuston harvuutta kasvukauden aikana. 15 tainta pystyy tuottamaan 2 500 kilon hehtaarisadon."

Tästä kertovat Erlundin mukaan Ruotsissa tehdyt kokeet. Ruotsalaisilla on syysöljykasvien viljelystä enemmän kokemusta kuin suomalaisilla, ja niiden viljelyä on Ruotsissa myös tutkittu enemmän.

"Sen sijaan siinä tapauksessa tilannetta kannattaa arvioida tarkkaan, jos kasvusto on aukkoinen."

Rikkakasvit ruiskutuksella kuriin

Erityisesti harvassa kasvustossa rikkakasvien torjuntaan kannattaa satsata, jotta ne eivät pääse valtaamaan lohkoa.

"Kannattaa tarkastaa, onko lohkolla syksyllä itänyttä saunakukkaa. Galeralla sen pystyy torjumaan kasvustosta keväällä."

Myös juolavehnä on syytä pitää kurissa. Juolavehnän ruiskuttaminen on kuitenkin ajankohtaista vasta sitten, kun se on ehtinyt hieman kasvaa.

Rapsikuoriainen on Erlundin mukaan syysöljykasveilla harvoin ongelma. Siitä pitää huolen aikainen kukinta touko–kesäkuun vaihteessa.

"Siitä huolimatta kuoriaista on hyvä kasvustosta tarkkailla. Rapsikuoriaista voi torjua tarvittaessa pyretroideilla tai muilla siihen tarkoitetuilla aineilla."

Joskus syysöljykasveilla on havaittu myös litusääsken aiheuttamia kiertyneitä lituja. Litusääski hoituu kuitenkin samalla kun kasvustosta torjutaan rapsikuoriaista.

Ylipäätään Erlund pitää syysöljykasvien tuholaisongelmia vähäisempinä kuin kevätöljykasvien.

LASSE MATIKAINEN

Vapunpäivänä kuvatun neliömetrin kokoisen kehikon sisällä on vain 13 elinvoimaista syysrapsin tainta. Siitä huolimatta lohkolta voi vielä odottaa jopa hyvää rapsisatoa, kertoo Lasse Matikainen Berner Kasvinsuojelusta.

Lannoituksessa ei voi hyödyntää edellisiä satoja

Kasvusto kannattaa lannoittaa "heti kun vain pääsee". Lannoituksen jakamista kahteen osaan voi halutessaan harkita, mutta se ei ole Erlundin mukaan ollenkaan tarpeellista.

"Hyvinkin voi antaa kaiken kerralla."

Kevätlannoituksessa annettavan typen enimmäismäärää rajoittavat ympäristötukeen sitoutuneilla tiloilla tuen ehdot.

"Typen osalta ongelmana se, että öljykasveja voi viljellä samalla lohkolla vain joka viides vuosi. Siksi lannoitustason määrittämisessä ei voi hyödyntää aiemmin saavutettua satotasoa."

JUHANI REKU

Syysrapsin lannoituksella on jo kiire

Syysrapsi pitää lannoittaa mahdollisimman aikaisin keväällä, huittislainen **Ilkka Kouvo** muistuttaa. Se lähtee kasvuun varhain ja voimalla ja tarvitsee siihen hyvät eväät heti alussa.

Kouvo lannoitti syysviljat jo sunnuntaina ja maanantaina. Syysrapsimaata hän arveli eilen pääsevänsä lannoittamaan illalla.

Kasvusto sai typpeä jo syksyllä, ja keväällä annetaan typpeä ja rikkiä. "Typpeä niin paljon kuin laki sallii. Rikkiä tarvitaan 50–60 kiloa hehtaarille."

Kouvo viljelee syysrapsia jo kahdeksatta vuotta. Nyt kasvussa on 17 hehtaaria.

Talvehtimisolot olivat hyvät. Maa routaantui ennen lumen tuloa, ja lumipeite pysyi pitkään. Siksi kasvusto näyttää nyt hyvältä, Kouvo kertoo.

"Vain se pieni osa, joka oli jokiveden alla yli viikon, tukehtui." Viisi päivää tulvan alla ei vielä kasvustoa tappanut.

Syysrapsi paljastuu lumen alta vihreänä mutta muuttuu sitten yleensä lähes kauttaaltaan ruskeaksi. Sitä ei Kouvon mukaan pidä pelästyä. "Riittää, kun juuri on elossa."

Kouvo kylvi osan syysrapsista ruokonadan jälkeen 8. elokuuta ja loput ohran jälkeen 17. elokuuta. Myöhemmin kylvetty näyttää paremmalta, ehkä siksi, että aiemman kylvön aikaan oli kuivaa ja kasvusto jäi harvaksi.

Yleensä syysrapsi pyritään kylvämään mahdollisimman aikaisin. Tavoitteena on, että juuri ehtii ennen talven tuloa kasvaa halkaisijaltaan 8-milliseksi ja että kasvulehtiä olisi 8.

"Monella jäi kylvämättä"

Syysrapsi kiinnostaa viljelijöitä nyt kovasti.

"Viime syksynä siementä ostettiin paljon, mutta monella jäi syksyn säiden takia kylvämättä. Olisikohan sitä kasvussa pari tuhatta hehtaaria", Kouvo veikkaa.

Neonikotinoidien kielto saattaa Kouvon mukaan suosia syysöljykasveja.

"Onhan kirppoja syksylläkin, mutta ei niin paljon kuin keväällä."

SATU LEHTONEN